

**การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจ
เอกชน: ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มลูกค้าและบุคลากรของ บริษัท เอ็น.อาร์.
เอ็นจิเนียริง จำกัด, สำนักงานใหญ่ (กรุงเทพมหานคร)**

**The Political Participation of the People in the Private Sector:
A Case Study of Customers and Employees of N.R. Engineering
Company Limited (Head Office, Bangkok)**

สรุตา พลไธสงค์ / Saruta Pholthaisong

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ / Kasetsart University, Thailand

ประกิต กันยาบาล / Prakrit Kanyabal

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ / Kasetsart University, Thailand

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจเอกชน 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจเอกชน โดยตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ กลุ่มลูกค้าและบุคลากรของบริษัท เอ็น.อาร์.เอ็นจิเนียริง จำกัด จำนวน 323 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการศึกษพบว่า 1) กลุ่มลูกค้าและบุคลากรของบริษัท เอ็น.อาร์.เอ็นจิเนียริง จำกัด สำนักงานใหญ่, (กรุงเทพมหานคร) มีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำ 2) จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศ และภูมิสำเนา ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่วนอายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมทางการเมือง, การเมือง, ภาคเอกชน

Abstract

The objectives of this study were: 1) to study the level of political participation of the People in the Private Sector. 2) to comparative study the political participation of the people in the private sector. The samples used in the study is Customers and Employees of N.R. Engineering Company Limited (Head Office, Bangkok) 323 people by questionnaire and analyzed data. Using the include percentage, mean, standard deviation, t-test, One-Way ANOVA and Pearson Correlation Coefficient. The result of this study indicated that 1) The level of political participation of the people in the Private Sector is low. 2) According to the hypothesis is testing, age, level of education and Monthly income affect the political participation.

Keywords: Political Participation, Politics, Private Sector

บทนำ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีความสำคัญต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานของการที่ประชาชนจะต้องมีอิสระในทางความคิด มีความรู้ความสามารถในการกระทำและความเต็มใจที่จะเข้าร่วมต่อกิจกรรมนั้นๆ โดยที่การมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องมีลักษณะการเข้าร่วมอย่างครบวงจร ตั้งแต่ต้นจนถึงสิ้นสุด กล่าวคือ เริ่มตั้งแต่การเกิดจิตสำนึกในตนเองและถือเป็นภาระหน้าที่ของตนในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมหรือชุมชนที่ตนเองอยู่ จนถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับชาติ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในทางการเมือง โดยมีสาระสำคัญในการคุ้มครอง ส่งเสริม ขยายสิทธิ และเสรีภาพของประชาชน ลดการผูกขาดอำนาจรัฐและเพิ่มอำนาจให้แก่ประชาชน การปกครองในระบอบประชาธิปไตยจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้น การมีส่วนร่วมทางการเมือง นับได้ว่าเป็นกระบวนการหนึ่งที่สำคัญ เนื่องจากการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นเป็นรูปแบบหนึ่งตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่เป็นการปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน โดยมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพราะจะเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงระดับการพัฒนาประชาธิปไตยในประเทศนั้นๆ ซึ่งรัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนได้เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในทางการเมืองโดยต้องให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในการปกครองตนเองตามหลักประชาธิปไตย

ประชาชนในภาคธุรกิจเอกชนนั้นมีความสำคัญต่อการพัฒนาทั้งการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม แต่อาจจะมีส่วนร่วมในทางการเมืองน้อย เพราะต้องทำงานแข่งขันกับเวลา และอาจมองว่าการเมืองเป็นเรื่องไกลตัว เสียเวลาทำมาหากิน จึงไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากนัก โดยเฉพาะการออกไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งทั้งการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดและระดับท้องถิ่น ที่มีความสำคัญระดับชาติ แม้หน่วยงานภาครัฐบาลจะพยายามอำนวยความสะดวกให้ โดยการให้ใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนได้ล่วงหน้าได้ และในวันหยุดราชการ แต่จำนวนผู้ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งก็ไม่สูงมากนัก ซึ่งหากประชาชนให้ความสนใจและเล็งเห็นความสำคัญของการแสดงออกและการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น จำนวนผู้ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงอาจจะเพิ่มมากขึ้นด้วย ผู้วิจัยได้ตัดสินใจหยิบยกเอาปัญหานี้มาทำการศึกษาวิจัย และมั่นใจว่า ผลการศึกษาจะเป็นผลอันสำคัญ กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางในจิตสำนึกรับผิดชอบทางการเมืองการปกครองในจิตใจของประชาชนในภาคธุรกิจเอกชนของบ้านเมืองเพิ่มมากขึ้น

ทฤษฎี แนวคิด และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) โดยหลักการแล้วหมายถึง การเข้าร่วมหรือการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมทางการเมืองของประชาชน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะมีสิทธิมีส่วนในการปกครอง หรือเข้าไปมีอิทธิพลต่อ การตัดสินใจของรัฐบาล คำว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง จึงมีความหมายครอบคลุมถึงกิจกรรมของประชาชน ในส่วนที่เกี่ยวกับการสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐบาลและการเรียกร้องต่อรัฐบาลให้ตอบสนองหรือดำเนินการตามที่ตนหรือสังคมปรารถนา รวมทั้งการกระทำใดๆ ที่มุ่งจะเข้ามามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบุคคล การตัดสินใจนโยบาย และการทำกิจกรรมของรัฐบาล ยิ่งกว่านั้นคำว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองในความหมายกว้าง อาจรวมถึงการแสดงออก ถึงความสนใจติดตามเรื่องราวทางการเมือง การแสดงความคิดเห็น การวิพากษ์วิจารณ์ การออกเสียงเลือกตั้ง จนถึงเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองอย่างจริงจัง เช่น การเป็นสมาชิกพรรคการเมือง การณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง การเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง จนกระทั่งเข้าไปเป็นผู้ดำเนินการทางการเมืองด้วยตนเอง ในฐานะตัวแทนของประชาชนและผู้กำหนดและดำเนินนโยบายทางการเมือง

มายรอน ไวเนอร์ (Myron Weiner) ได้นำเสนอว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นต้องมีองค์ประกอบย่อย 3 อย่าง ได้แก่

1. ต้องมีกิจกรรมหรือการดำเนินการได้ เช่น การพบปะพูดคุยติดต่อประสานงาน
2. ต้องเป็นกิจกรรมที่ทำโดยความสมัครใจหรือเป็นเรื่องของการแสดงออกส่วนบุคคล และ
3. ต้องมีทางเลือกในการเข้าร่วมที่หลากหลายอยู่เสมอ

สมบัติ ธำรงธัญวงศ์ ได้มีทัศนะว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) เป็นทั้งเป้าหมาย และกระบวนการทางการเมือง กล่าวคือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาระบบการเมือง ให้เป็นประชาธิปไตย ทั้งนี้ เพราะการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นดัชนีชี้วัดที่สำคัญประการหนึ่งของระบบประชาธิปไตย สังคมใดจะมีระดับความเป็นประชาธิปไตยสูงหรือต่ำ พิจารณาได้จากระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน สังคมที่ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูง ย่อมมีระดับความเป็นประชาธิปไตยสูง ในทางตรงกันข้าม ถ้าสังคมใดมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำ แสดงว่าสังคมนั้นมีระดับความเป็นประชาธิปไตยต่ำ โดยนัยนี้ นักวิชาการทางรัฐศาสตร์บางกลุ่มจึงถือว่า การพัฒนาทางการเมือง คือการทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง ความสำเร็จของการพัฒนาทางการเมืองจึงขึ้นกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นสำคัญ เพราะฉะนั้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงเป็นเป้าหมายของการพัฒนาทางการเมืองโดยตรง โดยเฉพาะการพัฒนาทางการเมืองให้เป็นประชาธิปไตยในส่วนของการพัฒนาทางการเมืองนั้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองแท้จริง คือการแสดงออกซึ่งกิจกรรมทางการเมืองของบุคคลในสังคม กิจกรรมเหล่านี้ก่อให้เกิด ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในสังคมการเมือง และความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกับองค์กรทางการเมือง รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับรัฐบาล การแสดงออกซึ่งกิจกรรมทางการเมืองเหล่านี้ คือกระบวนการทางการเมือง ซึ่งจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่ประชาชนต้องการ

1. แบบแผนของการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง

การเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในแต่ละรูปแบบของสังคมแต่ละสังคมอาจดำเนินไปใน 2 แบบแผนใหญ่ๆ ดังต่อไปนี้ การเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเป็นอิสระ (Autonomous Political Participation) หมายถึง ลักษณะที่ราษฎรเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบใดๆ ด้วยความพึงพอใจส่วนตัว เป็นไปโดยความสมัครใจ หรือได้พิจารณาเพราะเหตุใช้วิจารณญาณของตนเอง มองเห็นประโยชน์ของการเข้ามีส่วนร่วม และมองเห็นว่าตนเองสามารถที่จะก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองได้อย่างแท้จริง

1) การเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองโดยถูกปลุกกระดม (Mobilized Political Participation) หมายถึง ลักษณะของการ เข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของราษฎรที่เป็นไปโดยที่ไม่ได้เกิดจากเจตจำนงของตนเอง แต่เกิดจากผู้อื่นปลุกกระดม ให้เขาเข้าร่วมในการกระทำกิจกรรมทางการเมืองในรูปแบบต่างๆ โดยการขู่เข็ญ บังคับ ชักจูงหรือใช้อิทธิพลทางวัตถุ เป็นต้น ทั้งนี้ก็เพื่อให้เป็นไปตามที่ผู้ปลุกกระดมต้องการ

2) รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่อันตึงตัน และเนลสัน กล่าวถึงข้างต้น ทำให้สามารถแบ่งรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองออกเป็น 2 รูปแบบ คือ การมีส่วนร่วมในรูปแบบที่ถูกกฎหมาย (Legal Forms) ซึ่งยังแบ่งย่อยออกเป็นการมีส่วนร่วมแบบปกติ (Conventional Participation) และการมีส่วนร่วม แบบไม่ปกติ (Unconventional Participation) กับการมีส่วนร่วมในรูปแบบที่ผิดกฎหมาย (Illegal Forms)

2.1) การมีส่วนร่วมในรูปแบบที่ถูกกฎหมาย (Legal Forms)

การมีส่วนร่วมในรูปแบบที่ถูกกฎหมาย สามารถแบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ

2.1.1) การมีส่วนร่วมแบบปกติ (Conventional Participation)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่คนทั่วไปปฏิบัติก็คือ การมีส่วนร่วมในรูปแบบที่ถูกกฎหมาย และเป็นการมีส่วนร่วม แบบปกติ การใช้สิทธิเลือกตั้งนับเป็นรูปแบบของการมีส่วนร่วมแบบปกติที่ปฏิบัติกันอย่างแพร่หลายมากที่สุด อย่างไรก็ตาม การวัดหรือตรวจสอบว่า การออกเสียงเลือกตั้งเป็นเครื่องบ่งชี้ถึง ความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตย ที่แท้จริงหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งในแต่ละสังคม เช่น ความบริสุทธิ์ ยุติธรรม โปร่งใสของการจัดการเลือกตั้ง ขนาดของเขตเลือกตั้ง ลักษณะของผู้สมัครเลือกตั้ง ซึ่งสัมพันธ์กับโครงสร้างทางสังคม การออกเสียงเลือกตั้งในสังคมที่สามารถจัดการเลือกตั้งได้อย่างบริสุทธิ์ ยุติธรรมโปร่งใส นับเป็นการส่งสัญญาณทางการเมืองหรือเป็นนิมิตหมายที่สำคัญว่า ผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งมีความคิดเห็นอย่างไร สนับสนุนหรือคัดค้านการเมืองใด หรือนโยบายของพรรคการเมืองใด หรือส่งสัญญาณถึงระบบการเมืองทั้งระบบว่าประชาชนคิดเห็นอย่างไร เช่น การเลือกตั้งของไทยภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ.2510 ในบัตรเลือกตั้งมีช่อง “ ไม่ประสงค์จะลงคะแนน ” หรือที่เรียกว่า No Vote หากมีผู้ใช้สิทธิ

เลือกตั้งเป็นจำนวนมากเล็กกาในช่องนี้ ย่อมเป็นการส่งสัญญาณทางการเมืองแก่ระบบการเมืองทั้งระบบว่า ประชาชนต้องการเห็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในทางการเมือง เพราะไม่เห็นทางเลือกใดที่ระบบการเมืองปัจจุบันได้ให้ไว้ นอกเหนือจากการใช้สิทธิเลือกตั้งแล้ว การมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบนี้ยังได้แก่ ประชามติ (Referendum) ซึ่งเป็นการใช้สิทธิลงคะแนนของประชาชนเพื่อให้ความเห็นชอบต่อประเด็นปัญหาที่สำคัญยากต่อการตัดสินใจ โดยเฉพาะตัวนักการเมืองที่ไม่กล้าตัดสินใจในประเด็นปัญหาที่อาจส่งผลกระทบ ต่อคะแนนความนิยม เพราะเป็นประเด็นปัญหาที่ประชาชนมีการโต้แย้ง หรือถกเถียงกันอย่างรุนแรง การลงประชามติ จึงทำให้นักการเมืองไม่ต้องตัดสินใจเอง แต่นำผลที่ได้จากการตัดสินใจของประชาชนมาดำเนินการต่อไป เช่น การออกกฎหมายบางฉบับหรือ การแก้ไขรัฐธรรมนูญ

ประชาพิจารณ์ (Public Hearing) เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบปกติ เป็นกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ที่รัฐบาลมีโครงการบางอย่างที่จะดำเนินการ ซึ่งโครงการนั้นคาดว่าจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ในด้านต่าง ๆ ของคนในพื้นที่ ดังนั้นรัฐจึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ที่จะได้รับผลกระทบจากโครงการเพื่อนำไปประกอบการตัดสินใจ

อย่างไรก็ตาม ประชาพิจารณ์มีความแตกต่างจากประชามติ คือ ประชาพิจารณ์เป็นการเปิดโอกาสให้ ประชาชนแต่ละคนที่เข้าร่วมประชุมหรือแสดงความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่เพื่อประกอบการตัดสินใจเท่านั้น

2.1.2) การมีส่วนร่วมแบบไม่ปกติ (Unconventional Participation)

การมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้ถึงแม้ว่าไม่ผิดกฎหมาย แต่คนส่วนหนึ่งเห็นว่าไม่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมทางการเมืองของแต่ละประเทศว่าพฤติกรรมหรือการแสดงออกทางการเมืองลักษณะใดเหมาะสม หรือผิดปกติหรือไม่ เช่น หลายสังคมเห็นว่าการประท้วงหรือการเดินขบวนเรียกร้องทางการเมือง แม้ว่าเป็นสิ่งที่กระทำได้ เพราะรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ว่าเป็นสิทธิ เสรีภาพทางการเมือง แต่ก็เห็นว่าช่องทางปกติของการเมืองมีอยู่ ต้องใช้ช่องทางปกติ นั้นแก้ไขปัญหาก็เกิดขึ้น เช่น รัฐบาล รัฐสภา หรือพรรคการเมือง เป็นต้น แต่ฝ่ายที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมแบบไม่ปกติ เห็นว่า การมีส่วนร่วมแบบปกติเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอต่อการผลักดันหรือเรียกร้องให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในนโยบายของรัฐบาล หรือการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองได้

2. การมีส่วนร่วมในรูปแบบที่ผิดกฎหมาย (Illegal Forms)

การแสดงออกทางการเมืองในรูปแบบใด ถูกจัดเป็นการมีส่วนร่วมในรูปแบบที่ผิดกฎหมายนั้น ขึ้นอยู่กับการนิยาม หรือให้ความหมายของระบอบการเมืองการปกครองในแต่ละประเทศ ประเทศที่ปกครองในระบอบเผด็จการมักจะไม่มีเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ เมื่อเทียบกับประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย เช่น การจัดตั้งพรรคการเมืองในประเทศประชาธิปไตยให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนในการรวมตัวจัดตั้งพรรคการเมืองได้ แต่ประเทศเผด็จการไม่อนุญาตให้มีการจัดตั้ง พรรคการเมืองอื่นใด นอกเหนือจากพรรคของรัฐบาล เช่น พรรคคอมมิวนิสต์ในประเทศที่ปกครอง ด้วยระบอบคอมมิวนิสต์ทั้งหลาย

กรณีของ “อารยะขัดขืน” (Civil Disobedience) อาจถูกตีความว่าเป็นพฤติกรรมแสดงออกทางการเมืองที่ผิดกฎหมาย เพราะบางกรณีเป็นการละเมิดหรือฝ่าฝืนกฎหมาย เพื่อแสดงให้เห็นถึงความอยุติธรรมของกฎหมายฉบับนั้น หรือต่อต้านการใช้อำนาจของผู้ปกครองประเทศ เนื่องจากเห็นว่าขาดความชอบธรรม เช่น การปฏิเสธไม่ยอมจ่ายภาษีแก่รัฐ การรวมตัวปิดกั้นพื้นที่ หรือบริเวณเพื่อขัดขวางไม่ให้รัฐดำเนินโครงการพัฒนาต่าง ๆ เช่น การสร้างเขื่อน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่นับว่าผิดกฎหมายและสร้างความเสียหาย ส่งผลกระทบต่อชีวิต และทรัพย์สินของคนทั่วไปมากที่สุดคือ การก่อการร้าย (Terrorism) ซึ่งเป็นการใช้ความรุนแรงเพื่อทำลายความชอบธรรม ช่มชู้ คุกคามสร้างความหวาดกลัวให้กับฝ่ายรัฐบาล เนื่องจากเห็นว่าการมีส่วนร่วมในรูปแบบปกติที่ถูกกฎหมาย ไม่สามารถกดดันรัฐบาลหรือผู้มีอำนาจให้ปฏิบัติตามข้อเรียกร้อง หรือความต้องการของตนหรือกลุ่มตนได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจเอกชน ศึกษาเฉพาะกรณี กลุ่มลูกค้าและบุคลากรของบริษัท เอ็น.อาร์.เอ็น.เจ.เนียร์ จำกัด, สำนักงานใหญ่ (กรุงเทพมหานคร)
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจเอกชน ศึกษาเฉพาะกรณี กลุ่มลูกค้าและบุคลากรของบริษัท เอ็น.อาร์.เอ็น.เจ.เนียร์ จำกัด, สำนักงานใหญ่ (กรุงเทพมหานคร) จำแนกตามปัจจัยด้านบุคคล

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจ ศึกษาเฉพาะกรณี กลุ่มลูกค้าและบุคลากรของบริษัท เอ็น.อาร์.เอ็น.เจ.เนียร์ จำกัด โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการและอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย การกำหนดขนาดตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การทดสอบเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ กลุ่มลูกค้าและบุคลากรของบริษัท เอ็น.อาร์.เอ็น.เจ.เนียร์ จำกัด ทั้งเพศชายและเพศหญิง จำนวน 1,666 คน (ข้อมูล ณ.เดือนธันวาคม 2557) กำหนดขนาดของตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยจะใช้หลักการคำนวณของ Yamane's ได้เท่ากับ 323 คน ผู้วิจัยจะทำการคัดเลือกตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มลูกค้าและบุคลากรของ บริษัท เอ็น.อาร์.เอ็น.เจ.เนียร์ จำกัด ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และภูมิลำเนา

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อวัดระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ใช้สำหรับอธิบายลักษณะข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างเกี่ยวกับปัจจัยด้านบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และภูมิลำเนา
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สำหรับอธิบายระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
3. T-test ใช้สำหรับทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวอย่าง 2 กลุ่ม
4. One-Way ANOVA ใช้สำหรับทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวอย่างตั้งแต่ 3 กลุ่ม
5. ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เพศ ตัวอย่างเป็นเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน คือ เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.3 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 46.7 อายุ ตัวอย่างมีอายุไม่เกิน 30 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.4 รองลงมาคือ ตัวอย่างมีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.5 และน้อยที่สุด ตัวอย่างมีอายุ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 1.9 ระดับการศึกษา ตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 69.3 รองลงมาคือ ตัวอย่างมีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 29.1 และน้อยที่สุด ตัวอย่างมีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 1.5 รายได้ต่อเดือน ตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 61.9 รองลงมาคือ ตัวอย่างมีรายได้ระหว่าง 15,001-25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.1 และน้อยที่สุด ตัวอย่างมีรายได้ 35,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 1.9 ภูมิลำเนา ตัวอย่างส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.7 รองลงมาคือ ตัวอย่างมีภูมิลำเนาอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 24.1 และ น้อยที่สุด ตัวอย่างมีภูมิลำเนาอยู่ภาคตะวันออกและภาคตะวันตก คิดเป็นร้อยละ 1.9

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าตัวอย่างมีภาพรวมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในอยู่ในระดับต่ำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.62 โดยระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.11 ด้านการติดตามสถานการณ์ทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำ มีค่าเฉลี่ย 1.99 ด้านการสนับสนุนผู้สมัครหรือพรรคการเมือง อยู่ในระดับต่ำ มีค่าเฉลี่ย 1.18 และด้านการชุมนุมทางการเมือง อยู่ในระดับต่ำ มีค่าเฉลี่ย 1.21

ตารางที่ 1 แสดงระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจเอกชน เป็นรายด้านและโดยรวม (n=323)

การมีส่วนร่วมทางการเมือง		$\bar{x}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.	ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง	2.11	0.774	ปานกลาง
2.	ด้านการติดตามสถานการณ์ทางการเมือง	1.99	0.567	ต่ำ
3.	ด้านการสนับสนุนผู้สมัครหรือพรรคการเมือง	1.18	0.372	ต่ำ
4.	ด้านการชุมนุมทางการเมือง	1.21	0.431	ต่ำ
โดยภาพรวม		1.62	0.431	ต่ำ

เมื่อแยกพิจารณาตามระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมืองจากแบบสอบถาม จำนวน 20 ข้อ คำถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ได้คะแนนสูงที่สุด 3 ข้อ ดังนี้ ลำดับที่ 1 “ท่านติดตามสถานการณ์ทางการเมืองทางโทรทัศน์” เป็นข้อที่ตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 ลำดับที่ 2 “ท่านไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งระดับชาติ (ส.ส.) และ (ส.ว.)” เป็นข้อที่ตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.46 ลำดับที่ 3 “ท่านไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น (ส.ท.) (ส.ก.) และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร” เป็นข้อที่ตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.34 ส่วนคำถามที่ได้คะแนนต่ำที่สุด 2 ข้อ คือ “ท่านสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอย่างเป็นทางการ” และ “ท่านเข้าร่วมกิจกรรมของพรรคการเมือง เช่น เข้าร่วมประชุม” เป็นข้อที่ตัวอย่างมีการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.12

อภิปรายผลการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจเอกชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ผลที่ได้จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจเอกชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน หมายความว่าเพศไม่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า ความแตกต่างระหว่างเพศ ไม่มีผลหรือไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัจฉิมา เทพทอง (2557) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการ ศาลากลางจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ข้อมูลส่วนบุคคลของข้าราชการในศาลากลางจังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอายุงาน ที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจเอกชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ผลที่ได้จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจเอกชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่า อายุมีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ สรพล น้อยเชี่ยวชาญ (2554) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับน้อย โดยที่เพศ อายุ อาชีพ และ

รายได้ที่ต่างกัน จะมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตเทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจเอกชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ผลที่ได้จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจเอกชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่า การศึกษามีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า การศึกษามีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน สอดคล้องกับ วีรวัฒน์ เลารุจิราลัย (2554) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลเมืองสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลเมืองสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในระดับปานกลาง ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล อันได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ของประชาชนในเทศบาลเมืองสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ที่แตกต่างกัน มีผลทำให้พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจเอกชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ผลที่ได้จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจเอกชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่า รายได้มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน สอดคล้องกับ ณรงค์เดช วิศิษฐ์ศรี (2551) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของพนักงานเทศบาลเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี พบว่า พนักงานเทศบาลเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน อายุงาน และความรู้เกี่ยวกับระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่แตกต่างกัน จะมีการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 5 ประชาชนที่ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจเอกชนที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ผลที่ได้จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจเอกชนที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า ความแตกต่างด้าน ภูมิลำเนาไม่ส่งผลหรือมีอิทธิพลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจเอกชน ส่วนใหญ่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อายุ และ การศึกษามีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน หากรัฐบาลต้องการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น ต้องเริ่มตั้งแต่พื้นฐานการศึกษา หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรสนับสนุน ส่งเสริมการเรียนรู้ ยกกระดับการศึกษา ปลุกฝังจิตสำนึกที่ดีต่อสังคม ให้ประชาชนเล็งเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองตั้งแต่อยู่ในวัยเรียน
2. จากการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจเอกชนด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง การติดตามสถานการณ์ทางการเมืองทางโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งทั้งการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นและการเลือกตั้งระดับชาติให้ รวมถึงข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ความรู้ความเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ให้ทั่วถึงครอบคลุมให้ได้มากที่สุด ให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญในการใช้สิทธิใช้เสียงของตนเอง ว่ามีผลกับการพัฒนาประเทศชาติ และการกำหนดนโยบายในการบริหารประเทศ รวมถึงการออกกฎหมายต่างๆ หากประชาชนให้ความสำคัญ เลือกตั้งคนดีเข้ามาบริหารบ้านเมือง ก็จะนำพาให้ประเทศชาติพัฒนาไปในทิศทางที่ ลดความเหลื่อมล้ำของคนในชาติ

3. จากการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการสนับสนุนผู้สมัครหรือพรรคการเมืองอยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะประเด็นการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองและการเข้าร่วมกิจกรรมของพรรคการเมือง ที่ประชาชนมีส่วนร่วมน้อยที่สุด ดังนั้น หน่วยงานต่างๆ หรือแม้กระทั่งพรรคการเมือง ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงการสมัครสมาชิกพรรคการเมืองได้ง่ายขึ้น หรือแม้แต่เป็นผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้งด้วยตัวเอง รวมถึงความสะดวกในการเข้าพบผู้นำ หรือผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งได้ง่ายขึ้นด้วย เพื่อรณรงค์เรียนรู้ปัญหาต่างๆ หรือเรียกร้องสิทธิของตนเอง
4. จากผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการชุมนุมทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำ ที่ผ่านมามีประเทศไทย มีปัญหาการชุมนุมทางการเมืองหลายครั้ง ประชาชนที่ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจเอกชน ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการชุมนุมทางการเมืองในระดับต่ำ การติดตามสถานการณ์ทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง รัฐบาลควรรณรงค์ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการเรียกร้องสิทธิต่างๆ ของตนเอง ภายในกรอบของกฎหมาย รวมถึงรับฟังความคิดเห็นต่างๆ ของประชาชน สร้างความรัก สามัคคี ให้คนในชาติ

เอกสารอ้างอิง

- ณรงค์เดช วิศิษฐ์ศรี. 2551. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของพนักงานเทศบาลเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธีรวัฒน์พล เลาหุจิราลัย. 2554. พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาล เมือง สองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สรพล น้อยเชื้อชาญ. 2554. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาล เมือง บางกรวย จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อัฐจิมา เทพทอง. 2555. การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการ ศาลากลางจังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.